

DE BRUSSELSE BEVOLKING EN DE DIGITALE WERELD

Editie 2025

COLOFON

Auteur

Roger Kalenga-Mpala - BISA
Naamsestraat 59 – 1000 Brussel

Realisatiedatum

juni 2025

Contact

bisa@perspective.brussels

INLEIDING

De **digitalisering versnelt in de maatschappij**. Brusselaars maken dagelijks gebruik van het internet, talloze onlinediensten, geconnecteerde toestellen en andere geavanceerde digitale technologieën zoals generatieve artificiële intelligentie.

Bovendien zijn de toegang tot digitale technologieën en het vermogen om deze effectief te gebruiken, essentieel geworden om gelijke kansen en inclusie in de huidige maatschappij te waarborgen.

Gezien deze evolutie richten publieke en maatschappelijke actoren hun inspanningen voortdurend op het thema digitale inclusie. In deze context werd het **Brussels gewestelijk Plan voor Digitale Toegankelijkheid (PDT) 2021-2024** ingevoerd. Momenteel wordt het volgend PDT voorbereid. Dit plan heeft tot doel **zoveel mogelijk Brusselaars toegang te verlenen tot digitale tools en diensten en hun digitale vaardigheden te verbeteren**, om de ongelijkheid in dit domein te bestrijden.

Verder heeft het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA) van perspective.brussels sedert 2022 deze **jaarlijkse publicatie ontwikkeld om het gebruik van digitale tools en diensten door de Brusselaars te kwantificeren**. Ze bevat de belangrijkste indicatoren met betrekking tot de drie dimensies die het mogelijk maken de toegankelijkheid van de Brusselse bevolking tot digitale tools en diensten te analyseren, namelijk:

- de toegang tot internet,
- het internetgebruik,
- de digitale vaardigheden.

De indicatoren worden in de vorm van grafieken voorgesteld en de publicatie vergelijkt ook de situatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met die in de andere twee gewesten en in België. Daarnaast worden toelichtingen gegeven om het gebruik en de interpretatie van de indicatoren te vergemakkelijken.

De in deze publicatie gebruikte gegevens zijn afkomstig van de enquête naar het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën (ICT) bij huishoudens. Deze enquête wordt jaarlijks georganiseerd door Statbel, het Belgische statistiekbureau. Vanaf 2024 wordt de enquête afgenomen bij Belgische private huishoudens met ten minste één persoon tussen 16 en 89 jaar. Het hoofddoel van deze enquête is het opstellen van statistieken en indicatoren over het gebruik van ICT, internet en e-government door huishoudens en individuen, alsook over hun digitale vaardigheden, vergelijkbaar op Europees en internationaal niveau. De vragenlijst van deze enquête wordt regelmatig herzien om met name rekening te houden met de recente technologische evoluties en beleidsbehoeften, met name in het kader van het Europese programma voor het *Digitale Decennium 2030*.

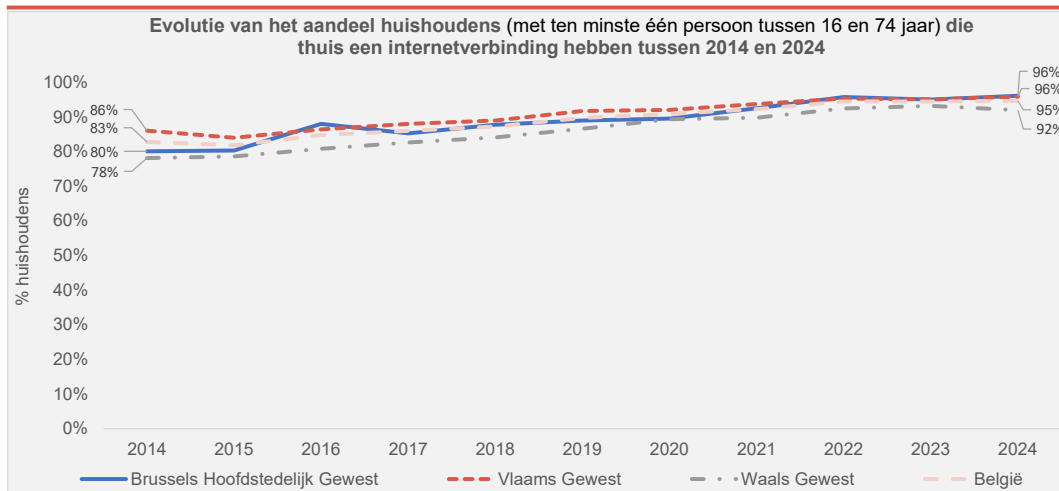
De editie 2025 van deze publicatie maakt gebruik van de resultaten van de enquête van 2024. Deze enquête is gebaseerd op een steekproef van 7.023 personen tussen 16 en 89 jaar die in België wonen, onder wie 805 personen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Deze editie bevat voor het eerst de resultaten voor personen tussen 16 en 89 jaar, aangezien in het kader van de enquête uit 2024 ook personen van 75 tot en met 89 jaar zijn ondervraagd. Bovendien bevat de editie 2025 een nieuwe indicator met betrekking tot het gebruik van generatieve artificiële intelligentie tools.

Toegang tot internet

TOEGANG TOT INTERNET

95 % van de Brusselse huishoudens (met ten minste één persoon tussen 16 en 89 jaar) heeft thuis toegang tot internet

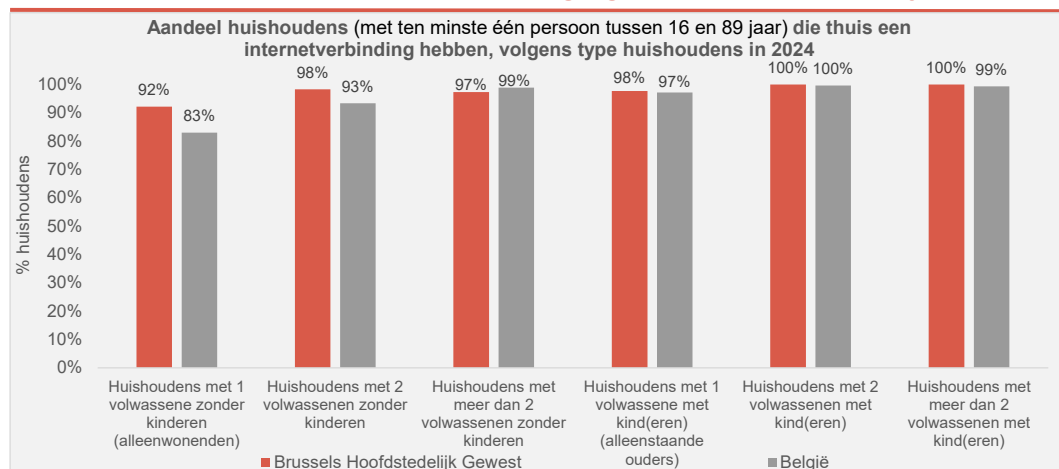

De toegang van de huishoudens tot digitale tools wordt gemeten met het aandeel van de huishoudens met een internetverbinding.

- In 2024 heeft **95 % van de Brusselse huishoudens** (met ten minste één persoon tussen 16 en 89 jaar) **thuis een internetverbinding** via eender welk apparaat. Er is geen verschil met Brusselse huishoudens met ten minste één persoon tussen 16 en 74 jaar (96 %).
- Tussen 2014 en 2024 is de internettoegang van de huishoudens (16-74 jaar) thuis aanzienlijk verbeterd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de rest van België. Sinds 2022 is de situatie echter gestabiliseerd.
- Daarnaast worden de **regionale verschillen steeds kleiner** wat de internettoegang van de huishoudens thuis betreft.
- Ondanks de toenemende digitalisering van de maatschappij is er nog altijd zo'n **5 % van de Brusselse huishoudens** (16-89 jaar) die thuis niet over een internetverbinding beschikt. Deze huishoudens kunnen niet volwaardig deelnemen aan de maatschappij.

Bron: Statbel (ICT-enquête huishoudens)

Alleenwonenden hebben thuis minder vaak toegang tot internet dan andere types huishoudens

De samenstelling van het huishouden is een van de factoren die de toegang tot internet thuis beïnvloedt.

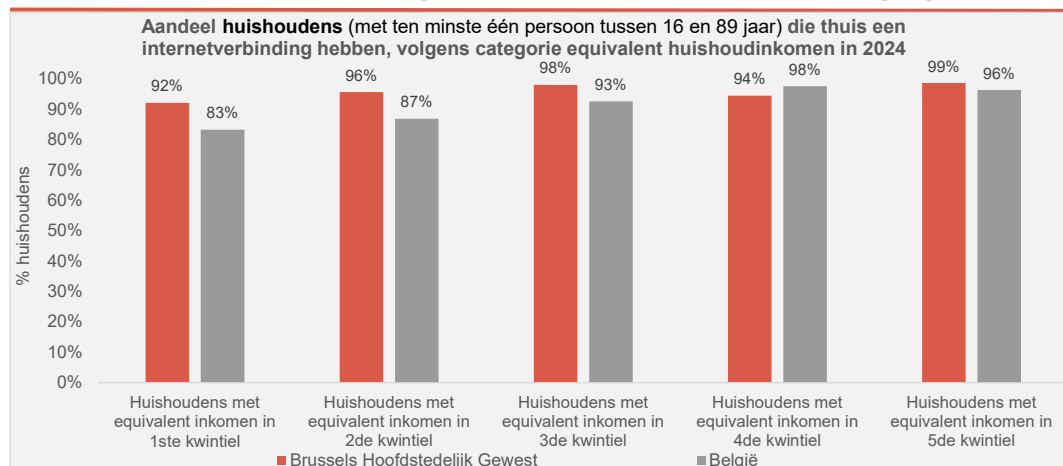
- Brusselse alleenwonenden**, die goed zijn voor 47 % van alle private huishoudens, **hebben thuis minder vaak toegang tot internet** dan andere types huishoudens. In 2024 heeft 92 % van de Brusselse alleenwonenden thuis een internetverbinding, tegenover minstens 98 % voor de andere types Brusselse huishoudens. De situatie is vergelijkbaar in heel België, waar 83 % van de alleenwonenden thuis toegang heeft tot internet, tegenover minstens 93 % voor de andere types huishoudens.
- Wat de **Brusselse alleenstaande ouders** betreft, d.w.z. huishoudens bestaande uit één volwassene met kind(eren), heeft **98 % thuis een internetverbinding**. In België heeft 97 % van de alleenstaande ouders thuis toegang tot internet.

Bron: Statbel (ICT-enquête huishoudens)

Toegang tot internet

TOEGANG TOT INTERNET

Brusselse huishoudens met de laagste inkomens hebben minder vaak toegang tot internet dan hoogste inkomens

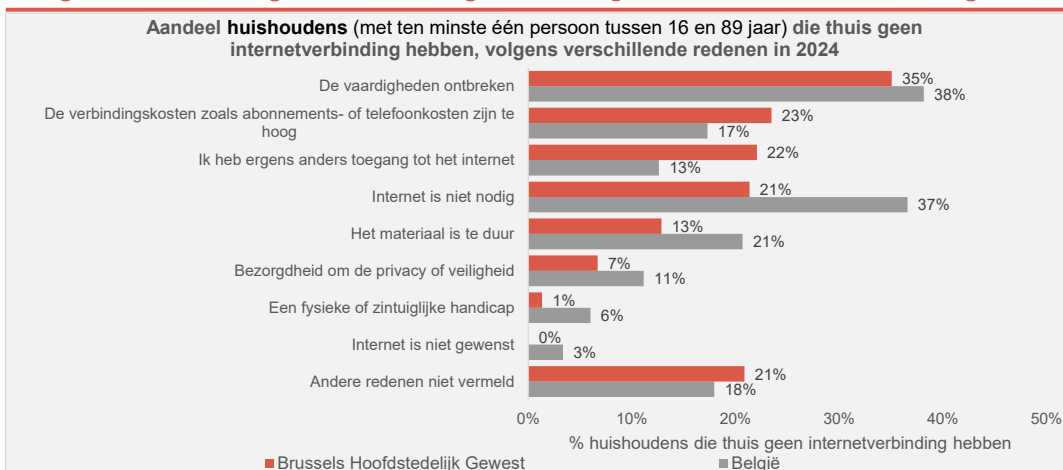
Het niveau van het inkomen van de huishoudens verklaart ook de verschillen in de toegang tot internet thuis.

- In 2024 heeft **92 % van de Brusselse huishoudens met de laagste equivalente inkomens** (in 1ste kwintiel¹) thuis toegang tot internet, tegenover **99 % van de Brusselse huishoudens met de hoogste equivalente inkomens** (in 5de kwintiel). De Brusselse huishoudens met een bescheiden inkomen zonder internetverbinding thuis, zijn dus 8 keer talrijker dan de rijkste Brusselse huishoudens zonder internetverbinding thuis.
- In België heeft 83 % van de huishoudens met de laagste equivalente inkomens thuis internet, tegenover 96 % van de huishoudens met de hoogste equivalente inkomens.
- De internettoegang van de huishoudens neemt over het algemeen toe met het niveau van hun inkomen. Dit zou erop kunnen wijzen dat de kosten van de internetverbinding en de apparatuur een obstakel vormen voor de huishoudens met een laag inkomen om thuis een internetverbinding te hebben.

Bron: Statbel (ICT-enquête huishoudens)

¹Het 1ste kwintiel komt overeen met de 20 % van de huishoudens met de laagste equivalent inkomen en het 5de kwintiel met de 20 % met de hoogste equivalent inkomen. Het equivalent inkomen is een maatstaf voor het huishoudinkomen die rekening houdt met de grootte en de samenstelling van een huishouden.

Het gebrek aan vaardigheden en de hoge verbindingskosten verklaren vooral het gebrek aan internetverbinding thuis

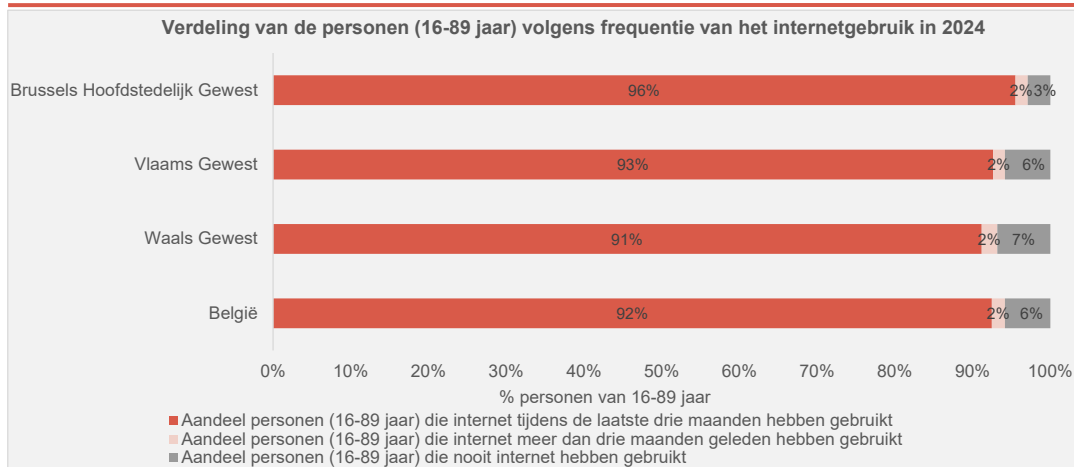
Sommige huishoudens hebben om verschillende redenen thuis geen toegang tot het internet.

- In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de rest van België is het **gebrek aan vaardigheden de voornaamste reden** waarom huishoudens thuis geen internettoegang hebben. In 2024 beschikken 35 % van de Brusselse huishoudens en 38 % van de Belgische huishoudens die thuis geen internetverbinding hebben, niet over digitale vaardigheden.
- In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn de hoge verbinding- en telefoonkosten de tweede reden om thuis geen toegang tot internet te hebben (23 %). In België wordt als tweede reden gegeven dat internet niet nodig is (37 %). Er is nog steeds een wens om prioriteit te geven aan de offline omgeving.
- De andere redenen waarom de huishoudens in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in België thuis geen internet hebben, zijn met name de toegang tot het internet elders, de materiaalkosten en de bezorgdheid om de privacy of veiligheid.

Bron: Statbel (ICT-enquête huishoudens)

INTERNETGEBRUIK

96 % van de Brusselaars gebruikt regelmatig het internet

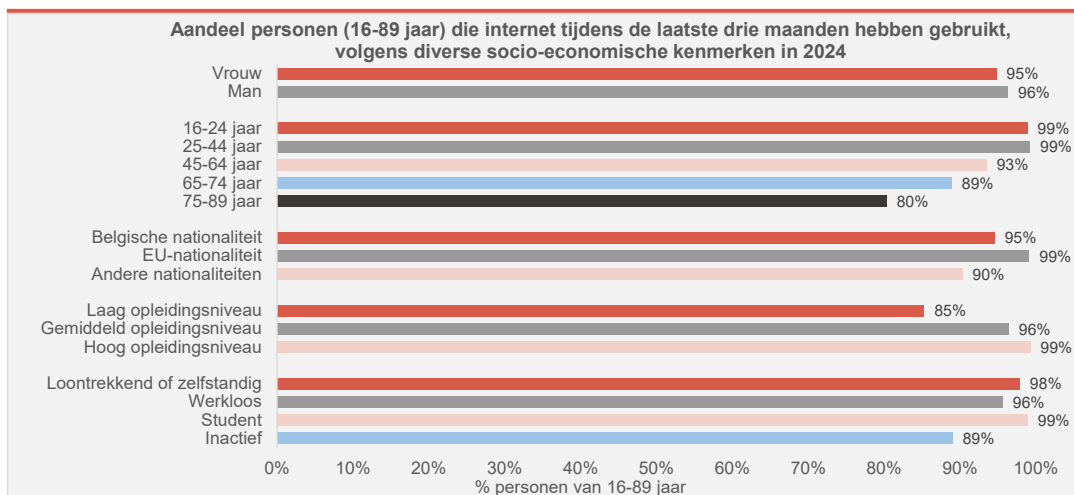

Bron: Statbel (ICT-enquête huishoudens)

Het gebruik van het internet maakt deel uit van het dagelijkse leven van de Brusselaars.

- De Brusselse bevolking gebruikt het internet in zeer grote mate dagelijks. In 2024 heeft **96 % van de Brusselaars** tussen 16 en 89 jaar **in de drie maanden** voorafgaand aan de enquête thuis, op het werk of elders **het internet gebruikt**.
- Het internetgebruik is vergelijkbaar in de rest van België:** 93 % van de Vlamingen en 91 % van de Walen hebben recent gebruik gemaakt van het internet. Bovendien is de situatie de afgelopen jaren in de drie gewesten nauwelijks veranderd.
- Ondanks de veralgemening van het internet in de maatschappij, bestaan er nog steeds verschillen in de frequentie van gebruik van het internet. In 2024 heeft **3 % van de Brusselaars tussen 16 en 89 jaar nog nooit het internet gebruikt**. In de andere twee gewesten bedraagt de niet-internetbevolking 6 % of meer.

Oudere, lager opgeleide of inactieve personen gebruiken het internet minder vaak

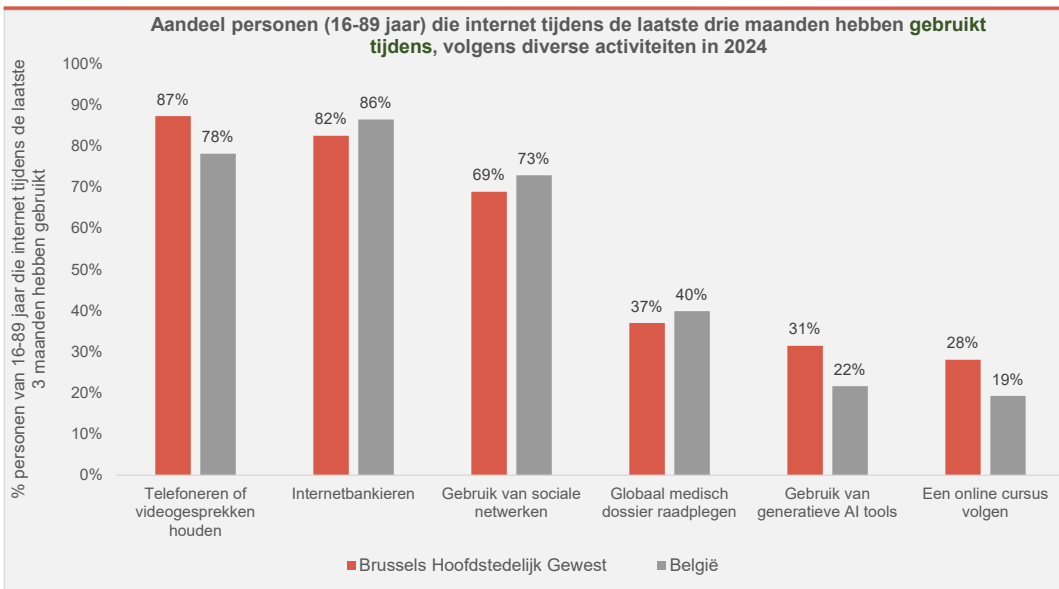
Bron: Statbel (ICT-enquête huishoudens)

Ondanks de versnelde digitalisering in de maatschappij, bestaan er nog steeds grote verschillen in het gebruik van het internet op basis van socio-economische kenmerken. Deze verschillen zijn aanzienlijk naar leeftijdsgroepen, opleidingsniveaus en activiteitenstatusen. De genderverschillen zijn daarentegen minder uitgesproken.

- In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gebruiken de **personen van 75 jaar en ouder minder vaak het internet** dan personen jonger dan 45 jaar.
- Personen met een laag opleidingsniveau gebruiken in verhouding minder regelmatig het internet** dan personen met een hoog opleidingsniveau.
- Inactieve personen** (inclusief gepensioneerden) gebruiken minder vaak het internet dan studenten, werkenden of werklozen die op het internet bijna dagelijks actief zijn.
- Onder de **niet-internetgebruikers in het BHG** zijn ook **personen van andere nationaliteiten** relatief talrijk.

INTERNETGEBRUIK

De Brusselaars beoefenen een breed scala aan activiteiten op internet

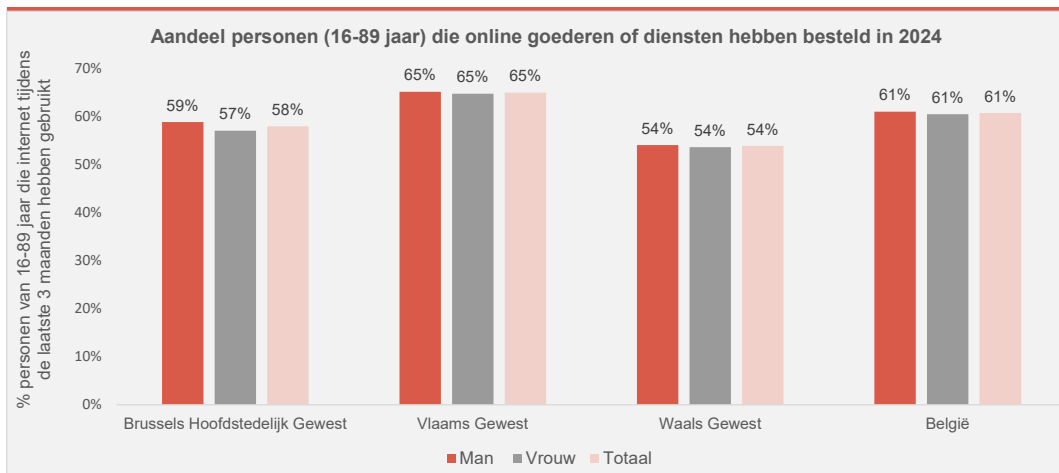

Het gebruik van het internet maakt allerlei online-activiteiten en -diensten mogelijk. Sommige daarvan zijn essentieel voor deelname aan de maatschappij.

- In 2024 is **telefoneren of het houden videogesprekken via internet een van de frequentste activiteiten** bij de Brusselaars tussen 16 en 89 jaar die internet gebruiken (87 %).
- Bovendien gebruikt **een zeer grote meerderheid van de Brusselaars online bankdiensten** (82 %).
- Ook het gebruik van de sociale netwerken blijft een frequente activiteit. Dit bij 69 % van de Brusselaars die internet gebruiken.
- Bovendien gebruikt 37 % van de Brusselaars het internet om zijn persoonlijke gezondheidsinformatie te raadplegen en 28 % om een cursus te volgen voor professionele of privédoeleinden.
- Dankzij het internet maakt 31 % van de Brusselaars ook gebruik van generatieve AI (artificiële intelligentie) tools zoals ChatGPT, Bard, Midjourney.
- Er zijn **geen significante verschillen tussen de Brusselse bevolking en die van de rest van België** wat betreft de praktijk van onlineactiviteiten, met uitzondering van het gebruik van AI-tools en onlineopleidingen.

Bron: Statbel (ICT-enquête huishoudens)

58 % van de Brusselaars koopt of bestelt goederen en diensten online

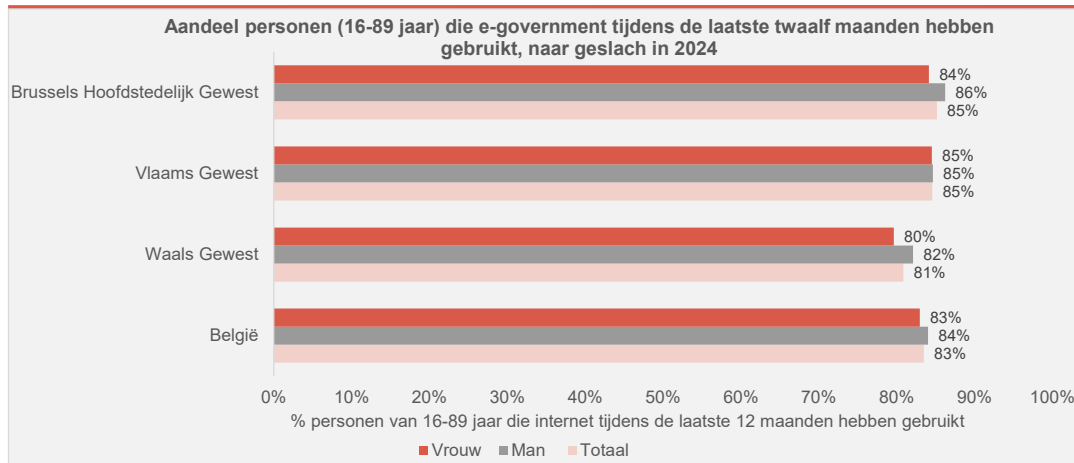
Het gebruik van het internet biedt ook toegang tot commerciële mogelijkheden die verband houden met de online consumptie van goederen en diensten (e-commerce).

- In 2024 hebben **58 % van de Brusselaars van 16 tot 89 jaar online goederen of diensten besteld of gekocht** voor privédoeleinden, in de drie maanden voorafgaand aan de enquête.
- In de rest van België zijn internetgebruikers die goederen en diensten bestellen, relatief talrijker in het Vlaams Gewest (65 %) en minder talrijk in het Waals Gewest (54 %).
- Er is vrijwel geen verschil tussen mannen en vrouwen als het gaat om online aankopen van goederen en diensten in de drie gewesten van het land.
- De populairste online aankopen voor de bevolking van de drie gewesten zijn veruit kleding, schoenen en accessoires zoals handtassen en juwelen. Andere populaire online producten zijn restaurantproducten, geneesmiddelen en cosmetica.

Bron: Statbel (ICT-enquête huishoudens)

INTERNETGEBRUIK

85 % van de Brusselaars gebruikt e-government

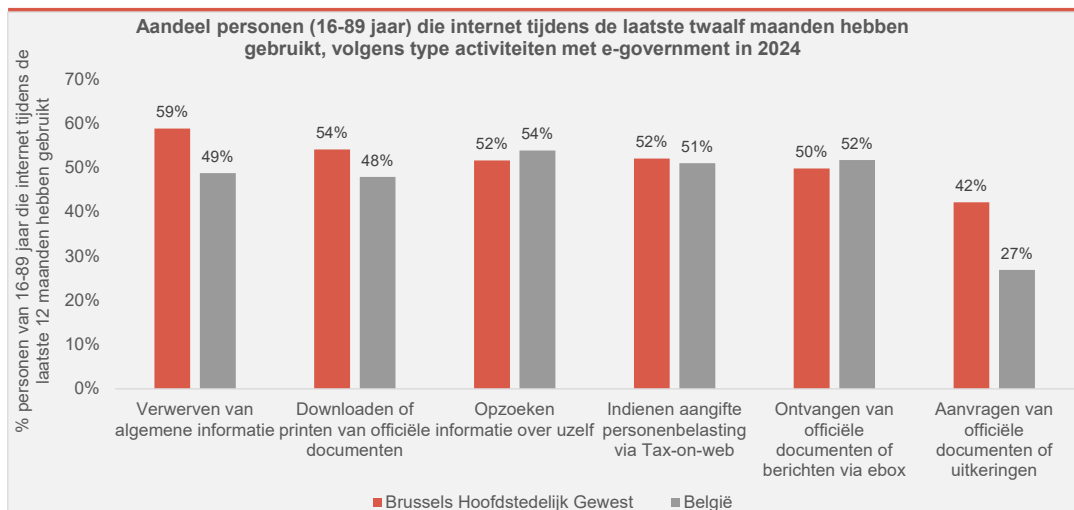

Het gebruik van e-government is van essentieel belang om snel informatie over overheidsdiensten te verkrijgen en om administratieve procedures uit te voeren zonder naar het loket te moeten gaan.

- In 2024 heeft **85 % van de Brusselaars tussen 16 en 89 jaar activiteiten uitgevoerd via een website of app van de overheid of van openbare diensten**, onder degenen die internet hebben gebruikt tijdens de laatste twaalf maanden voorafgaand aan de enquête.
- Wat de andere gewesten betreft, is het gebruik van e-government door de bevolking vergelijkbaar in het Vlaamse Gewest (85 %) en minder frequent in het Waalse Gewest (81 %).
- In alle drie de gewesten is er geen verschil tussen vrouwen en mannen in het gebruik van e-government.
- De belangrijkste redenen om administratieve procedures niet online uit te voeren, zijn de hulp van derden en een gebrek aan kennis of vaardigheden.

Bron: Statbel (ICT-enquête huishoudens)

52 % van de Brusselaars doet aangifte personenbelasting via Tax-on-web

Dankzij e-government kan de bevolking verschillende procedures uitvoeren en toegang krijgen tot tal van overheidsdiensten.

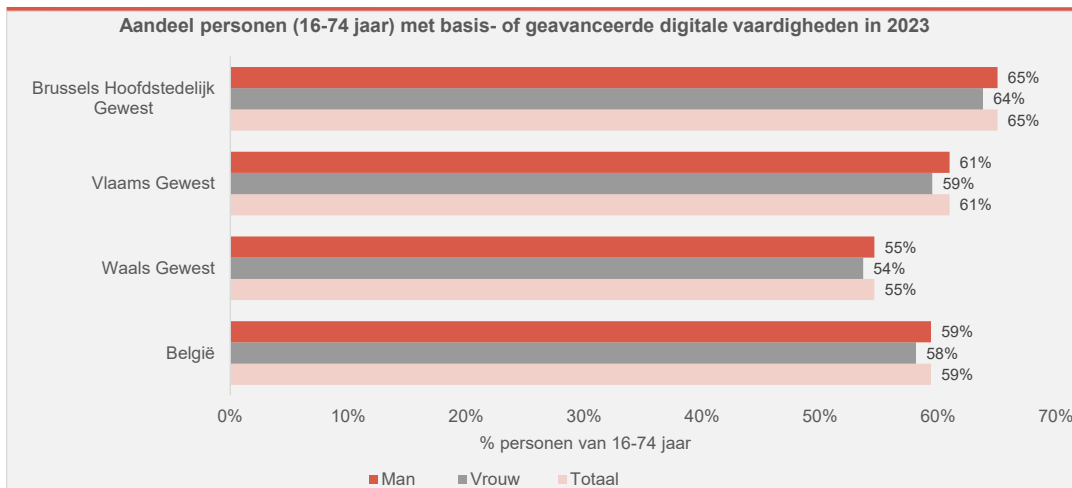
- In 2024 heeft **52 % van de Brusselaars tussen 16 en 89 jaar hun aangifte in de personenbelasting** ingevuld, gewijzigd, herzien of goedgekeurd, **via Tax-on-web** gedurende de laatste twaalf maanden, tegenover 51 % van de Belgen.
- Daarnaast gebruikt een meerderheid van de Brusselse bevolking (59 %) e-government om **algemene informatie te verwerven** over diensten, uitkeringen, rechten, wetten, enz.
- Dankzij e-government heeft 54 % van de Brusselaars **officiële documenten gedownload of afgedrukt** en 52 % heeft **persoonlijke informatie opgezocht**, met name over pensioen en gezondheid.
- Bovendien heeft 50 % van de Brusselaars officiële documenten en berichten ontvangen via e-box, zoals kennisgevingen van boetes, facturen, gerechtelijke dagvaardingen of stukken.
- 42 % van de Brusselaars heeft documenten of getuigschriften, uitkeringen of toelagen aangevraagd.

Bron: Statbel (ICT-enquête huishoudens)

Digitale vaardigheden

DIGITALE VAARDIGHEDEN

65 % van de Brusselaars (16-74 jaar) bezit basis- of geavanceerde digitale vaardigheden

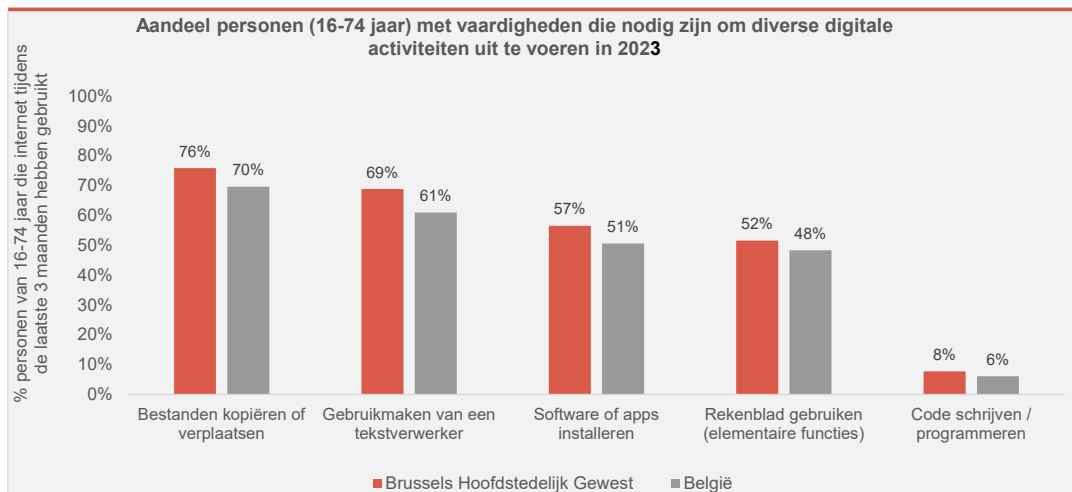

Bron: Statbel (ICT-enquête huishoudens)

Digitale vaardigheden stellen mensen in staat om zelfstandig (zonder de hulp van iemand anders) gebruik te maken van digitale tools en diensten.

- In 2023 bezit **65 % van de Brusselaars** tussen 16 en 74 jaar **basis- of geavanceerde digitale** vaardigheden. De genderverschillen zijn relatief klein. Om het niveau van digitale vaardigheden vast te stellen, worden vijf gebieden beoordeeld: informatie en gegevens, communicatie en samenwerking, creatie digitale content, veiligheid en probleemoplossing.
- In het algemeen heeft de Brusselse bevolking een **relatief hoger niveau van digitale vaardigheden** dan de bevolking van de andere twee gewesten.
- Anderzijds heeft **35 % van de Brusselaars tussen 16 en 74 jaar slechts lage digitale vaardigheden** of zelfs helemaal geen, of maakt zelfs geen gebruik van internet. Deze mensen bevinden zich in de situatie van digitale kwetsbaarheid in een maatschappij waarin de digitalisering steeds sneller gaat en vereist dat ze over juiste de vaardigheden beschikken om digitale tools en technologieën te gebruiken of te beheersen.

69 % van de Brusselaars (16-74 jaar) kan een tekstverwerker gebruiken

Bron: Statbel (ICT-enquête huishoudens)

Personen met digitale vaardigheden kunnen diverse digitale activiteiten uitvoeren in een professionele of private omgeving of omwille van opleiding.

- In 2023 heeft **76 % van de Brusselaars** tussen 16 en 74 jaar **bestanden gekopieerd of verplaatst** tussen mappen, apparaten of in de cloud, onder degenen die internet hebben gebruikt tijdens de laatste drie maanden.
- De meerderheid van de Brusselaars **kan een tekstverwerker gebruiken**, bijvoorbeeld Microsoft Word (69 %).
- Bovendien bezit 57 % van de Brusselaars de vaardigheden **om software of applicaties (apps)** op een computer, smartphone of andere slimme apparaten **te installeren**.
- Veel Brusselaars hebben ook capaciteiten **om de basisfuncties van een rekenblad te gebruiken**, bijvoorbeeld Microsoft Excel (52 %).
- 8 % van de Brusselse bevolking kan **een computerprogramma schrijven** in een gespecialiseerde programmeertaal.